

**ΕΔΝΑ
Ο'ΒΡΙΕΝ
ΚΟΡΙΤΣΙ**

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

Μετάφραση:
Χριστίνα Σωτηροπούλου

Έχουμε πλέον ελικόπτερα που μπορούν να ρίξουν
τέσσερις χιλιάδες βολές το λεπτό. Ένα πραγματικά
καταστροφικό εργαλείο στρατιωτικού εξοπλισμού.
Και αυτό τα αλλάζει όλα.

Δήλωση της νιγηριανής κυβέρνησης
σε απάντηση στην Μπόκο Χαράμ

«Με ύφασμα θα δέσω τις πληγές σου.»

Ευριπίδης, *Τρωάδες*

ΚΑΠΟΤΕ ΗΜΟΥ'Ν ΚΟΡΙΤΣΙ, αλλά όχι πια. Μυρίζω άσχημα. Το αίμα ξεράθηκε και πέτρωσε πάνω μου και πάνω στο κουρελιασμένο ρούχο μου. Τα σωθικά μου ένας βάλτος. Χύμηξα μέσα στο δάσος που είδα εκείνη την πρώτη, φριχτή νύχτα που άρπαξαν εμένα και τις φίλες μου από το σχολείο.

Οι κρότοι των πυροβολισμών στον κοιτώνα μας μας αιφνιδίασαν και οι άντρες με τα καλυμμένα πρόσωπα και το άγριο βλέμμα μάς είπαν ότι ήταν στρατιώτες που ήρθαν για να μας προστατέψουν, γιατί έγινε εξέγερση στην πόλη. Φοβηθήκαμε, τους πιστέψαμε. Τα κορίτσια σηκώθηκαν όπως όπως από τα κρεβάτια τους και άλλες ήρθαν από τη βεράντα όπου κοιμούνταν, γιατί ήταν μια ζεστή, υγρή νύχτα.

Μόλις ακούσαμε το Αλάχου Άκμπαρ, Αλάχου Άκμπαρ, καταλάβαμε. Είχαν κλέψει τις στολές των στρατιωτών μας για να περάσουν τον έλεγχο. Μας βομβάρδιζαν με ερωτήσεις –Πού είναι το σχολείο αρρένων, πού φυλάσσεται το τσιμέντο, πού είναι οι αποθήκες. Όταν τους είπαμε ότι δεν ξέραμε, εξοργίστηκαν. Και μετά όρμησαν μέσα κάποιοι άλλοι και είπαν ότι δεν βρήκαν ανταλλακτικά και πετρέλαιο στις αποθήκες, με αποτέλεσμα να ξεσπάσει φασαρία μεταξύ τους.

Δεν μπορούσαν να επιστρέψουν με άδεια χέρια, ο αρχηγός τους θα γινόταν έξαλλος. Τότε, μέσα στον πανικό, ένας τους είπε χαμογελώντας πλατιά «Τα κορίτσια αρκούν» και τους ακούσαμε να δίνουν διαταγή να έρθουν και άλλα φορτηγά. Ένα κορίτσι πήρε το κινητό για να τηλεφωνήσει στη

μητέρα της, αλλά αμέσως της το άρπαξαν από τα χέρια. Εκείνη άρχισε να κλαίει, μαζί και άλλα κορίτσια, τους ικέτευαν να τις αφήσουν να πάνε στα σπίτια τους. Μία γονάτισε και έλεγε «Κύριε, κύριε» και ο άντρας νευρίασε και άρχισε να μας καταριέται και να μας κοροϊδεύει, να μας βρίζει, να λέει ότι ήμασταν τσούλες, πόρνες, ότι κανονικά θα έπρεπε να ήμασταν παντρεμένες και ότι πολύ σύντομα θα γινόταν κι αυτό.

Μας χώρισαν σε ομάδες των είκοσι και μας έβαλαν να περιμένουμε, μιλούσαμε και στεκόμασταν η μια κολλητά στην άλλη μέχρι που μας διέταξαν να φύγουμε αμέσως από τον κοιτώνα και να αφήσουμε τα πάντα πίσω μας.

Ο οδηγός του πρώτου φορτηγού που βρισκόταν έξω από την πύλη του σχολείου είχε ένα όπλο κολλημένο στο κεφάλι του και οδηγούσε σαν τρελός καθώς διασχίζαμε τη μικρή πόλη. Η ώρα ήταν περασμένη και δεν βρισκόταν κανείς έξω για να αναφέρει στις Αρχές ότι είδε ένα φορτηγό γεμάτο κορίτσια να περνάει.

Σύντομα βρεθήκαμε σε ένα ακριτικό χωριό που συνόρευε με την πυκνή ζούγκλα. Είπαν στον οδηγό να σταματήσει και, λίγα λεπτά αφότου τον έβγαλαν έξω, ακούσαμε καταίγισμο πυρών.

Είχαν φτάσει και άλλοι οδηγοί και γίνονταν έντονες συζητήσεις και διαβουλεύσεις για να αποφασιστεί ποια κορίτσια έπρεπε να μπουν σε κάθε φορτηγό. Είχαμε παρालύσει από τον τρόμο. Το φεγγάρι, που το είχαμε χάσει για λίγη ώρα, έκανε ξανά την εμφάνισή του ψηλά στον ουρανό, οι ψυχρές αχτίδες του φώτιζαν τα σκοτεινά δέντρα, που συνεχίζονταν όσο έβλεπε το μάτι, και μας οδηγούσαν στον τελικό προορισμό. Αυτό το φεγγάρι δεν ήταν σαν εκείνο που έλαμπε στα πατώματα του κοιτώνα όσο μαζεύαμε τα

ρούχα μας, αφήνοντας όμως τα βιβλία μας, τις σάκες μας και τα υπάρχοντά μας, όπως μας είχαν διατάξει. Έκρυψα πάνω μου το ημερολόγιό μου, γιατί ήταν το τελευταίο πράγμα που με ένωνε με τη ζωή μου.

Αλλά δεν είχαμε χάσει τις ελπίδες μας. Ξέραμε ότι εκείνη τη στιγμή θα είχαν αρχίσει να μας φάχνουν οι ομάδες διάσωσης, οι γονείς μας, οι γέροντες, οι καθηγητές μας, όλοι στο κατόπι μας. Από τις ανοιχτές πλευρές του φορτηγού πετούσαμε πράγματα, για να καταφέρουν να μας εντοπίσουν –μια χτένα, μια ζώνη, ένα μαντίλι, κομμάτια χαρτί με τα ονόματά μας γραμμένα πάνω τους. Βρείτε μας, βρείτε μας. Μιλούσαμε ψιθυριστά και προσπαθούσαμε να δώσουμε κουράγιο η μια στην άλλη.

Μπήκαμε στην πυκνή ζούγκλα, δέντρα όλων των ειδών ήταν μπλεγμένα μεταξύ τους και μας έκλειναν στην αποκρουστική αγκαλιά τους. Η φύση ήταν αχαλίνωτη εκεί. Το έδαφος ήταν τόσο τραχύ ώστε ακόμα και οι μοτοσικλετιστές, που μας ακολουθούσαν από κοντά για να μας εμποδίσουν να το σκάσουμε, έχαναν διαρκώς την ισορροπία τους και έπεφταν πάνω σε ψηλά αναχώματα. Η Ρεμπέκα μού είπε «Να πηδήξουμε έξω», αλλά εγώ δίσταζα. Είπε «Καλύτερα να πεθάνω παρά να πέσω στα χέρια τους». Προσευχόταν στον Θεό από την ώρα που φύγαμε από το σχολείο και ο Θεός τής είπε ότι αυτοί οι άνθρωποι είναι κακοί και ότι πρέπει να το σκάσουμε. Πέρασαν δευτερόλεπτα, και ακόμα βλέπω σαν αντικατοπτρισμό το κενό ανάμεσα στα δύο φορτηγά, τη Ρεμπέκα να αρπάζει ένα κλαδί που κρεμόταν από πάνω μας, να ταλαντεύεται από αυτό και να πηδάει. Σκέφτηκα, θα πρέπει να κείτεται στο έδαφος νεκρή, ίσως και όχι. Τα νεύρα μου έσπασαν και επιπλέον ένας από τους αρχηγούς ωρούταν «Θα πυροβολήσουμε όποια

άλλη πηδήξει από το φορτηγό». Μάλλον υπέθεταν ότι η Ρεμπέκα ήταν νεκρή.

Τα φορτηγά κλυδωνίζονταν και εμείς τρανταζόμασταν αριστερά και δεξιά. Η Αϊσα, που την είχε πάρει ο ύπνος για λίγο, πετάχτηκε και φώναξε το όνομα της μάνας της. Ξυπνώντας απότομα από όνειρο, έβαλε τα κλάματα. Κάποια της έκλεισε το στόμα με το χέρι, αλλιώς θα μας χτυπούσαν όλες. Ήμασταν τρομοκρατημένες. Δεν είχαμε άλλα αντικείμενα να πετάξουμε στον δρόμο. Είχαμε απομακρυνθεί πολύ και ήταν δύσκολο πια να μας εντοπίσουν.

Αυτή τη στιγμή είμαι μόνη με την Μπάμπι. Κλαίει από τα κατάβαθα της άδειας κοιλιάς της, βγάζει βραχνές, άγριες κραυγές κι εγώ της λέω «Δεν έχεις όνομα ούτε πατέρα». Της μιλάω άγρια. Μερικές φορές θέλω να τη σκοτώσω. Τα στήθη μου έχουν μέγεθος αυγοθήκης και η Μπάμπι τραβολογάει τις θηλές, σαν να θέλει κι εκείνη να με σκοτώσει. Ψάχνουμε να βρούμε ένα πηγάδι, γιατί το νερό στα χαντάκια είναι καφέ και λασπερό. Έχει απαίσια γεύση. Πίνουμε το καθαρό νερό από τις κοιλότητες των μεγάλων βράχων. Ενώνω τις χούφτες μου μέσα στο νερό και εκείνη ρουφάει λαίμαργα, κατεβάζει το νερό και σχεδόν πνίγεται. Αυτές είναι οι ευλογημένες στιγμές μας, το δροσερό νερό, μια μικρή ανακούφιση από τη δίψα και την απελπισία. Δεν ξέρω τι μέρα είναι, τι μήνας, ποια χρονιά. Το μόνο που ξέρω είναι ότι ο αέρας κουβαλάει άμμο, η άμμος έρχεται από το Σαχέλ, γρατζουνάει τα μάτια μας και μας μισοτυφλώνει.

Όπου δεν υπάρχουν δέντρα, η γη έχει το χρώμα της ώχρας, τη διατρέχουν βαθιές, ζιγκ ζαγκ γραμμές, το θέαμα είναι εντυπωσιακό και τα νεαρά, στριφτά φύλλα αρχίζουν να βγαίνουν στις άκρες των κλαδιών. Τη νύχτα, όταν εί-

μαι ξαπλωμένη και δεν κοιμάμαι, βλέπω τον ουρανό. Έναν απέραντο βιολετή ουρανό, μια γη όμορφη που έχει μετατραπεί σε τόπο οδύνης. Τόσα νεκρά κορίτσια. Το θλιμμένο θρόισμα των δέντρων.

Την απιθώνω στο έδαφος, ακουμπώ το κεφάλι της σε ένα υπερυψωμένο σημείο, έχει για μαξιλάρι της το χορτάρι. Είναι η μόνη ώρα που κοιμάται. Εγώ κοιμάμαι κατά διαστήματα, φοβάμαι τι μπορεί να μας συμβεί. Μερικές φορές πετάγομαι από όνειρο με υγρά βλέφαρα, έχοντας ονειρευτεί έναν άνθρωπο που πρέπει να είχα γνωρίσει ή και αγαπήσει. Αλλά δεν είναι η κατάλληλη ώρα ούτε για αναμνήσεις ούτε για έρωτες. Μερικές φορές ακούω γαβγίσματα σκύλων κάπου μακριά. Δεν έχω δει ούτε έναν άνθρωπο εδώ και μέρες και φοβάμαι πως, όταν θα δω κάποιον, θα με σύρει ξανά πίσω για το πιο βίαιο τέλος που μπορεί να φανταστεί ανθρώπινος νους.

Δεν καταφέρνω να προσευχηθώ στην παλιά μου γλώσσα, γιατί μας βομβάρδισαν με τις προσευχές τους, τις διαταγές τους, την ιδεολογία τους, το μίσος τους, την ευλάβειά τους.

ΗΤΑΝ ΜΙΑ ΜΕΓΑΛΗ, ΛΑΣΠΕΡΗ ΑΥΛΗ, γεμάτη πεταμένα αντικείμενα. Κουβάδες, φτυάρια, κασόνια, χειράμαξες, πλάκες πεζοδρομίου, τσιμέντο και μοτοσικλότες. Η άμμος είχε πάρει ένα βρόμικο κίτρινο χρώμα από τη βροχή. Ακουγόταν ο μονότονος βόμβος των γεννητριών.

Πίσω από την ψηλή χωμάτινη οχύρωση με τους βρόχους αγκαθωτού σύρματος στην κορυφή, εκτεινόταν το αχανές δάσος. Ήταν σκοτεινό και απόκοσμο, με πολλά δέντρα, που γεννούσαν κι άλλα δέντρα, περισσότερο σκοτάδι, την τελευταία εξορία. Το μικρό τζαμί είχε έναν γυαλιστερό μιναρέ από αλουμίνιο και λίγο πιο πέρα μια μαύρη σημαία κυμάτιζε στο κοντάρι της. Η Άκρα, ένα κορίτσι που πήγαινε σε μεγαλύτερη τάξη, ήρθε από τον κοιτώνα όπου μας κρατούσαν και στεκόταν βυθισμένη στη σιωπή, παρατηρώντας αποσβολωμένη την ασχήμια του χώρου γύρω μας. Ήμασταν μόνο δεκαπέντε κορίτσια από το σχολείο μας. Τις υπόλοιπες τις είχαν μεταφέρει σε άλλους καταυλισμούς μέσα στο δάσος. Μας πέταξαν σ' έναν κοιτώνα μαζί με κορίτσια που κοιμούνταν ακόμα και εμείς στριμωχτήκαμε όλες μαζί σε μια γωνιά.

Ένα μεγάλο δέντρο καταλάμβανε το κέντρο του καταυλισμού και ένα χοντρό κλαδί του προεξείχε. Είχε βρεγμένο καφέ χρώμα με μια υποψία πράσινου και αναρωτιόμουν αν και το δέντρο στο σπίτι μας είχε την ίδια υγρή πρασινωπή απόχρωση. Δεν το ήξερα ακόμα, αλλά εκείνο το δέντρο θα γινόταν μελλοντικά το σχολείο μας. Θα στεκόμασταν, θα καθόμασταν και θα γονατίζαμε κάτω από το δέντρο πέντε φορές τη μέρα για προσευχή. Θα μας ανάγκαζαν να μελε-

τάμε και να μαθαίνουμε απέξω σούρες σε μια γλώσσα ξένη και να λατρεύουμε έναν Θεό που δεν ήταν ο δικός μας. Πού και πού θα μας φωτογράφιζαν, με τα μουντά ρούχα και τη μουδιασμένη μας έκφραση, κοντά τη μια στην άλλη, για να στείλουν τις φωτογραφίες μας στους δικούς μας, έτσι ώστε να μας βλέπουν οι απελπισμένοι γονείς που έψαχναν το δικό τους παιδί ανάμεσα στα τόσα πρόσωπα, που πλέον έδειχναν όμοια και αξιολύπητα.

Από τις κάμποσες στρογγυλές καλύβες βγήκαν άντρες και κατευθύνθηκαν βιαστικά προς το τζαμί. Φορούσαν διάφορα είδη ρούχων, άλλοι τζιν και μπλούζες, άλλοι φαρδιά ενδύματα και άλλοι στρατιωτικά μπουφάν. Καθώς μας προσπερνούσαν τρέχοντας, κάποιοι έκοβαν με το μάτι τούς χυμούς μας.

Καθώς ο μονότονος ήχος της προσευχής έφτανε ως το σημείο που βρισκόμασταν, ένα νεαρό κορίτσι πλησίασε παραπατώντας από την άλλη άκρη της αυλής και στάθηκε μπροστά μας. Έτρεμε σύγκορμη. Στο κάτω χείλος της είχε γάζες ποτισμένες με αίμα. Δεν μπορούσε να μιλήσει, αν και πάσχιζε να πει κάτι. Έδειχνε συνέχεια το στόμα της και τελικά κατάφερε να το ανοίξει με δυσκολία. Δεν είχε γλώσσα. Τι έγκλημα είχε διαπράξει;

Όσο βρισκόμασταν εκεί, μια γυναίκα με πράσινες γαλότσες μάς πλησίασε κρατώντας μια αγκαθωτή βέργα. Τα αγκάθια είχαν το κόκκινο χρώμα των ώριμων μούρων και ήταν αιχμηρά σαν νύχια. Μας διέταξε να επιστρέψουμε στον κοιτώνα. Έτσι ξεκίνησε η μύησή μας.

Έδωσε σε κάθε κορίτσι από μια στολή, ίδια με τις στολές των κοριτσιών που βρίσκονταν εκεί πολύ πριν από εμάς. Μας είπε να τις φορέσουμε. Είχαν πένθιμο μπλε χρώμα και

οι μαντίλες ήταν ακόμα πιο σκούρες. Αν και δεν έβλεπα τον εαυτό μου, καθώς δεν υπήρχαν καθρέφτες, έβλεπα τις φίλες μου μεταμορφωμένες, ξαφνικά γριές, σαν καλόγριες σε πένθος. Είδα την Τερέζα και τη Φατίμ και τη Ρετζίνα και την Αϊντα και την Κίκι, όλες σιωπηλές, να πνίγουν τα δάκρυά τους. Μας είπε να μαζέψουμε τα παλιά μας ρούχα και να μην αφήσουμε τίποτα πίσω. Μέσα στην αναταραχή κατάφερα να κρύψω το μικρό μου σημειωματάριο. Ήταν μικρό, περισσότερο για πράξεις παρά για σημειώσεις, αλλά εγώ στρίμωχνα λέξεις σε κάθε τετραγωνάκι. Τις αποταμίευα. Ήταν πια οι μόνες μου φίλες. Είχα κερδίσει το σημειωματάριο, μαζί με ένα αρωματικό φύλλο χαρτί, για μια έκθεση με θέμα τη φύση. Στο περιθώριο του χαρτιού ήταν γραμμένη η φράση «Δάση του Ουίνδσορ». Δεν ήξερα πού βρίσκεται το Ουίνδσορ.

Η γυναίκα πέταξε τα ρούχα μας σε έναν σωρό και, μόλις άναψε το σπίρτο και τα περιέλουσε με πετρέλαιο, οι φλόγες υψώθηκαν προς τη γαλακτερή αυγή. Οι λευκές μπλούζες, οι στολές μας και τα μαντίλια για το κεφάλι σύντομα μετατράπηκαν σε ανάλαφρες γκριζες στάχτες που αιωρούνταν στιγμιαία και μετά σηκώνονταν ψηλά για να αποδράσουν από τα κενά ανάμεσα στους βρόχους του συρματοπλέγματος. Ακολουθούσα τις στάχτες νοερά και σκεφτόμουν ανόητα ότι θα γίνονταν οι αγγελιοφόροι μας. Θα έφταναν στο σχολείο μας, όπου σιγόκαιγε ακόμα, σηκώνοντας σύννεφα καπνού, η φωτιά που είχαν βάλει οι μαχητές πριν απομακρυνθούν τα φορτηγά. Φανταζόμουν πολλά ανόητα πράγματα. Δεν είχα κοιμηθεί. Η βρόμα των παπουτσιών είχε μείνει στον αέρα, γιατί χρειάζονταν περισσότερο χρόνο για να καούν. Η μυρωδιά μου θύμιζε τα τομάρια

διάφορων ζώων στα σφαγεία δίπλα στις αγορές, που τα κρεμούσαν για να ξεραθούν –γουρούνια, χρονιαρικά άλογα, κατσίκια και πρόβατα.

Και μετά μας οδήγησαν απέναντι, να καθίσουμε κάτω από το μεγάλο δέντρο. Από τα φύλλα έσταζε νερό και το έδαφος ήταν νωπό. Εκεί περίμεναν τα κορίτσια που βρίσκονταν σ' αυτό το μέρος περισσότερο καιρό από εμάς, κάποιες με τα χέρια ενωμένα και ενθουσιασμένες.

Τρεις άντρες βγήκαν από ένα εκρού τζιπ. Οι δύο είχαν καλυμμένα τα πρόσωπά τους και περπατούσαν πίσω από τον τρίτο, τον αρχηγό τους τον εμίρη. Κρατούσε ένα ιερό κείμενο. Και οι τρεις τους ήταν οπλισμένοι. Καθώς ο εμίρης μάς πλησίαζε, άπλωσε το χέρι του και ήταν σαν να έκλεινε όλο τον κόσμο μες στη χούφτα του.

Τα κορίτσια που τον είχαν ξαναδεί σήκωσαν τα μάτια με δέος και ανανεωμένο θαυμασμό. Κάποιες άπλωσαν τα χέρια, σαν να φαντάζονταν απλώς ότι άγγιζαν το ύφασμα του σακακιού του. Τον λάτρευαν. Εκείνος προχώρησε ανάμεσα μας, παρατηρώντας τα νέα πρόσωπα με μάτια σε εγρήγορση, σαν να διάβαζε το μυαλό μας, τις διαλυμένες μας καρδιές.

«Η ασθένεια είναι η άγνοια.» Το είπε τρεις φορές. Εγώ δεν τον κοιτούσα, γιατί ήταν πολύ άγριος. Και μετά μας καλωσόρισε ως μελλοντικές κόρες του Αλλάχ και είπε ότι έπρεπε να τον ευχαριστούμε που έκανε το θαύμα του και μας έσωσε. Μπορεί, είπε, να νιώθαμε απομονωμένες, αλλά πολύ σύντομα θα έφευγε η στάχτη από τα μάτια μας.

Και μετά άρχισε να επιπλήττει εκείνους από τους οποίους μας πήραν. Τους άπιστους. Τους κλέφτες. Ο πρόεδρος μας, οι αντιπρόεδροί μας, οι κυβερνήτες μας, οι αστυνομικοί μας, ήταν όλοι σάπιοι. Ήταν σουλτάνοι των τραπεζών,

που συγκέντρωναν πλούτη, κάθονταν στις μεγάλες τους βίλες, στους χρυσούς τους θρόνους, έβλεπαν ταινίες των δυτικών στις μεγάλες τηλεοράσεις τους. Οι παχιές γυναίκες τους είχαν μαζέψει τόσο πολλά λεφτά, τόσο πολύ χρυσό, τόσο πολλά μαργαριτάρια, που αναγκάζονταν να χτίζουν καινούρια σπίτια για όλα αυτά τα συσσωρευμένα αγαθά. Ακόμα και οι μουσουλμάνοι ανάμεσά τους είχαν μολυνθεί, είχαν παρασυρθεί από το μίασμα της διαφθοράς. Σύντομα θα συνειδητοποιούσαμε ότι η εκπαίδευση που είχαμε λάβει ήταν ένα λάθος, όπως και η εκπαίδευση στο πανεπιστήμιο που ονειρευόμασταν ήταν ένα λάθος. Όλα αυτά ήταν απαράδεκτα.

Μας ζήτησε να θυμηθούμε τις τελευταίες σαράντα οκτώ ώρες και να θαυμάσουμε τη μεταμόρφωση που είχε συντελεστεί. Ήταν σαν να διάβαζε το μυαλό μας και να μας προκαλούσε να τον αντικρούσουμε. «Όταν οι άντρες μας εισέβαλαν στο σχολείο σας πριν από δύο νύχτες, οι στρατιώτες σας είχαν φύγει, γιατί ήξεραν ότι θα ερχόμασταν. Μπορείτε να εμπιστευθείτε αυτούς τους ανθρώπους; Μπορείτε να εμπιστευθείτε τους ανθρώπους που πληρώνονταν για τη φύλαξή σας; Αν είστε ειλικρινείς, η απάντηση θα είναι όχι. Θα μπορούσαν να είχαν επιχειρήσει μια αντεπίθεση, αλλά δεν το έπραξαν. Μας φοβούνται πολύ. Ξέρουν ότι ποτέ δεν θα μπουν στη Σαμπίσα. Δεν θα σας βρουν ποτέ. Ξέρουν ότι ήταν σχέδιο του Αλλάχ να σας φέρουμε εδώ. Καθώς μαζεύατε τα βιβλία και τις σάκες σας για να πάρετε τα μεταφορικά μέσα και να πάτε στο σχολείο για τις εξετάσεις, ο Αλλάχ παρακολουθούσε, ήταν όλα προκαθορισμένα. Πού ήταν οι πάστορές σας, πού ήταν οι κηδεμόνες σας, πού ήταν οι δάσκαλοί σας; Πάντα έτσι ήταν. Όταν ο προφήτης Μωάμεθ εκδιώχθηκε από τη Μεδίνα, οι ως τότε ακόλουθοί

του του γύρισαν την πλάτη. Δειλοί. Άπιστοι. Οι γονείς σας μπορεί να νομίζουν ότι σας αγαπούν και ότι σας φέρονταν με καλοσύνη, αλλά είναι τυφλοί, τυφλωμένοι. Η ασθένεια είναι η άγνοια. Δεν υπάρχει άλλος θεός εκτός από τον Αλλάχ. Ζητήστε να συγχωρεθούν οι αμαρτίες των γονέων σας και ο Αλλάχ θα καταλάβει αν το ζητάτε με ειλικρίνεια. Να θυμάστε ότι ξαναγεννηθήκατε σε μια άλλη ζωή. Ακόμα και αν νομίζετε ότι αγαπάτε την οικογένειά σας και έχετε δώσει μια υπόσχεση μέσα σας, θα πρέπει να την απαρνηθείτε, να την ξεριζώσετε αμέσως από την καρδιά σας. Για λίγο καιρό θα κυλούν από τα μάτια σας κοριτσίστικα δάκρυα, αλλά μια μέρα θα στερέψουν και εσείς θα πετάξετε σαν πουλιά στα λιβάδια του ουρανού. Οι άγγελοι σας περιμένουν, ο Αρχάγγελος Γαβριήλ, ο Αρχάγγελος Αζραήλ, ο Αρχάγγελος Μιχαήλ. Ναι, η εγκόσμια τεχνολογία και οι επικοινωνίες μάς βοήθησαν, αλλά ο Αλλάχ μάς πληροφόρησε για όλα, ακόμα και για το κουβεντολόι στον κοιτώνα σας. Μιλώ απευθείας σε καθεμιά σας. Προστρέξτε στο Κοράνι, προστρέξτε στα Χαντίθ του Προφήτη, όπου κι αν βρίσκεστε, προστρέξτε στον Αλλάχ. Διαφορετικά θα πρέπει να σας εξαναγκάσουμε και δεν θα λυπηθούμε τις τιμωρίες. Εντωμεταξύ εσείς συνεχίστε τις καθημερινές σας ασχολίες με χαρά, αποστηθίστε τις σούρες, ευωδιάστε με τη γνώση ότι στρατολογήθήκατε στον αχανή, αήττητο στρατό του Αλλάχ. Είστε πολεμίστριες. Αυτή η χώρα που ονομάζεται Νιγηρία πρέπει να απαλλαγεί από τους άπιστους και τους άθρησκους. Εσείς θα παίξετε τον ρόλο σας σ' αυτή τη μάχη. Θα γεμίσετε υπερηφάνεια. Ακόμα και αν πεθάνετε στο πεδίο της μάχης, να θυμάστε ότι ο θάνατος ενός πιστού είναι ό,τι πιο γλυκό. Θα στρώσουν για εσάς το κόκκινο χαλί στον

Παράδεισο. Και τώρα έρχομαι στο πιο σημαντικό θέμα. Μη γυρίσετε την πλάτη σας. Μη λιποψυχήσετε. Η μάχη πρέπει να μεταφερθεί στο στρατόπεδο των γουρουνιών και των ποντικών και των απίστων, που είναι και δικοί σας άνθρωποι, δική σας φυλή, οι ίδιοι οι γονείς σας. Φάτε τις καρδιές των απίστων. Αφανίστε τους. Κόψτε τον λαιμό τους. Να τους πείτε, αν σας θέλουν πίσω, να φέρουν πίσω τους νεκρούς αδερφούς μας.»

Και τότε, πριν απομακρυνθεί με τη συνοδεία του, γύρισε το βλέμμα στον ουρανό και απευθύνθηκε στους εχθρούς που περίμεναν –«Μη νομίζετε ότι μπορείτε να τα βάλετε μαζί μας με τα αεριωθούμενα μαχητικά σας αεροπλάνα. Ο Αλλάχ που λατρεύουμε βρίσκεται πιο ψηλά από τα μαχητικά σας και είναι έτοιμος να σας συντρίψει.»

Όλα μαύρισαν στο μυαλό μου. Δεν είχα φανταστεί ποτέ ότι ήταν τόσο δυνατοί, τόσο απρόσβλητοι. Οι κουβάδες και τα κασόνια κύλησαν σ' εκείνη την αυλή και οι ουρανοί άνοιξαν. Είδα δύο Θεούς να κρατούν ράβδους, ή ίσως όπλα, και να εχθρεύονται ο ένας τον άλλον.

Το χώμα όπου είχα γονατίσει ήταν γεμάτο μισοφαγωμένες καρδιές, τριγύρω βρίσκονταν κομμένα λαρύγγια, το αίμα ανάβλυζε χείμαρρος. Έτρεχα ανάμεσα στα αραδιασμένα πτώματα, μέχρι που βρήκα τους γονείς μου και τον αδερφό μου. Τους φίλησα και με συγχώρεσαν, αν και ήταν νεκροί. Ήμουν τόσο λυπημένη, που δεν μπορούσα ούτε να κλάψω.

Μερικές φίλες μου με πλησίασαν για να ρωτήσουν τι μου συνέβαινε. Δεν μπορούσα να τους απαντήσω. Είχα χάσει τα ελάχιστα λογικά που μου είχαν απομείνει. Θα είχαμε κόψει τα δικά μας λαρύγγια, αν είχαμε μαχαίρια.

«Μην ανησυχείς... Οι γονείς μας θα μας βρουν», μου είπε η Αϊσα, αλλά εκείνη δεν είχε βρεθεί ακόμα στον τόπο των νεκρών.

Τρία κορίτσια οδηγήθηκαν σε μια μεριά και περίμεναν όρθιες και μπερδεμένες, ενώ μερικές γυναίκες μάς οδήγησαν στην άλλη άκρη της αυλής, προς τις καλύβες, για την επόμενη τιμωρία μας.

ΜΑΣ ΕΙΧΑΝ ΣΑΝ ΜΑΝΤΡΩΜΕΝΑ ζώα. Μας έβγαλαν έξω και μας έβαλαν να σταθούμε κάτω από το μεγάλο δέντρο. Τρέμαμε αμίλητες. Μας είχαν χωρίσει από την ώρα που φτάσαμε. Εμένα με έβαλαν σε μια καλύβα με τη γυναίκα ενός αρχηγού, μια στρίγκλα. Με ξυπνούσε αρκετές φορές μέσα στη νύχτα και με έβαζε να επαναλαμβάνω προσευχές και αποσπάσματα που μου είχε μάθει στη διάρκεια της μέρας.

Όταν βγήκα έξω και είδα τις φίλες μου, σασιτισμένες σαν εμένα, με πρόσωπα παραμορφωμένα και πρησμένα από το κλάμα, σκέφτηκα: *Είμαι με τις φίλες μου, τα πράγματα δεν θα είναι και τόσο άσχημα.*

Πολύ σύντομα άρχισαν να έρχονται άντρες. Ήταν νέοι και γεμάτοι ενέργεια. Φορούσαν τζιν και μπλούζες σε διάφορα χρώματα. Ήταν ολοφάνερο ότι κάτι θα γινόταν, κάτι που αφορούσε εμάς, και έτσι στριμωχτήκαμε η μια δίπλα στην άλλη. Δύο άντρες έφεραν ένα τραπέζι και το έστησαν στη μέση του καταυλισμού, ενώ ένας τρίτος έβαλε έναν λευκό πλαστικό κουβά από κάτω. Χρειάστηκαν μόνο λίγα δευτερόλεπτα για να καταλάβουμε. Πήραν το πρώτο κορίτσι, τη Φέιθ, και μόλις ξάπλωσε, δύο άντρες τής άνοιξαν τα πόδια. Οι άλλοι φώναζαν και ζητωκραύγαζαν. Όταν εκείνη άρχισε να ουρλιάζει, ένα χέρι τής έκλεισε το στόμα και ο πρώτος από τους νεαρούς έπεσε πάνω της. Οι άλλοι ακολούθησαν. Το ίδιο έγινε και με το δεύτερο κορίτσι. Εγώ ήμουν η τρίτη. Ξαπλωμένη σ' εκείνο το τραπέζι, σήκωσα το βλέμμα και είδα λίγα αστέρια σε μακρινές αποστάσεις μεταξύ τους να τρεμοπαίζουν στα ουράνια. Δεν είχε πέσει

ακόμα το σκοτάδι. Ένιωθα σαν να με μαχαίρωναν ξανά και ξανά και μετά μια άγρια κραυγή μόλις εκείνος μπήκε βίαια μέσα μου. Είπα αντίο στους γονείς μου και σε όλους όσους ήξερα.

Σηκώθηκα ζαλισμένη. Μέσα στον κουβά έπεσε πηχτό αίμα.

Μας ανάγκαζαν να βλέπουμε όσο έφερναν κι άλλες κοπέλες. Το τραπέζι έτριζε καθώς οι άντρες γίνονταν όλο και πιο ξαναμμένοι και ενθουσιώδεις.

Όταν τελείωσαν όλα, γυρίσαμε πίσω τρεκλίζοντας, πονώντας, σαστισμένες. Ήταν αδύνατο να μιλήσουμε. Ήμασταν πολύ μικρές για να ξέρουμε τι ακριβώς είχε συμβεί ή πώς να το ονομάσουμε. Η Φατίμ θυμόταν ότι στο πρώτο της σχολείο υπήρχε μια κούκλα που την πείραζαν τα κορίτσια και ένα, μάλιστα, έβαλε ένα ψαλίδι στον υφασμάτινο καβάλο και είπε ότι η κούκλα έπρεπε να κάνει την εγχείρησή της. Μας είχαν κάνει την εγχείρησή μας. Είχαν πάρει τις πρώτες από εμάς. Ήταν πια σκοτεινά και τα αστέρια έλαμπαν στον ουρανό.

Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΜΕ ΠΗΓΕ απέναντι, στα μαγειρεία. Εκεί θα δούλευα. Ο χώρος μύριζε σφαχτάρια. Έξω στα δέντρα κρέμονταν κομμάτια από άγρια ζώα, πνιγμένα σε σύννεφα από μύγες που τα περιτριγύριζαν και τα έτρωγαν. Ήμουν υποχρεωμένη να μαγειρεύω για όλο τον καταυλισμό. Οι διοικητές έπαιρναν τις μεγαλύτερες μερίδες, ακολουθούσαν οι υπολοχαγοί, ενώ οι στρατιώτες βολεύονταν με λίγο βραστό, μικρά κομμάτια κρέας με κεχρί ή σόργο. Όταν το κρέας δεν επαρκούσε, μου έφερναν να ψήσω λωρίδες από τομάρια. Το τσιτσιρίσμα στην αυλή, όσο ξερονούσαν το λίπος τους και τα ζουμιά, τους έκανε τρελούς από ανυπομονησία. Οι τρεις σκύλοι που ήταν κλειδωμένοι μέσα τη μέρα αλυχτούσαν και ρίχνονταν με φόρα πάνω στη γαλβανισμένη πόρτα.

Το πρωί έτρωγαν κουρκούτι από μια γαβάθα σε ένα μεγάλο τραπέζι. Τα βράδια σέρβιραν τους υψηλόβαθμους ξεχωριστά στις καλύβες τους, ενώ οι χαμηλόβαθμοι έτρωγαν όλοι μαζί στο ίδιο μεγάλο τραπέζι. Εμένα δεν μου επέτρεπαν να σερβίρω. Έρχονταν οι γυναίκες τους στο μαγειρείο για να πάρουν τα πιάτα και να τα πάνε στις καλύβες. Αν, για οποιονδήποτε λόγο, πατούσε κάποιος άντρας το πόδι του στο μαγειρείο, εγώ ήμουν υποχρεωμένη να κατεβάζω το βλέμμα.

Ο Τζον-Τζον ήταν το μόνο αγόρι που επιτρεπόταν να συναντώ, ίσως επειδή ήταν πολύ μικρός. Ήταν σχεδόν δέκα ή έντεκα ετών. Καβαλούσε το ποδήλατό του, φορούσε κοντά παντελόνια και ένα σακάκι με μπρούντζινα κουμπιά που του έπεφτε μεγάλο. Γύριζε τα μανίκια όταν άρχιζε

Κάποτε ήμουν κορίτσι, αθλά όχι πια. Μυρίζω άσχημα. Το αίμα ξεράθηκε και πέτρωσε πάνω μου και πάνω στο κουρενιασμένο ρούχο μου. Τα σωθικά μου ένας βάλτος. Χύμηξα μέσα στο δάσος που είδα εκείνη την πρώτη φριχτή νύχτα, όταν άρπαξαν εμένα και τις φίλες μου από το σχολείο.

Έτσι ξεκινά η συγκλονιστική αφήγηση ενός κοριτσιού που απήχθη από την Μπόκο Χαράμ. Η Μαριάμ γίνεται μάρτυρας και θύμα της βαρβαρότητας μιας ανδρικής κοινότητας που υπακούει σ' έναν απάνθρωπο κώδικα βίας. Κι ενώ ο κόσμος γύρω της δείχνει βουτηγμένος στην παράνοια, της δίνεται η ευκαιρία να αποδράσει –μόνο και μόνο για να έρθει αντιμέτωπη με το στίγμα του θύματος που επιστρέφει με το παιδί τού εχθρού.

Μια ιστορία επιβίωσης και εξιλέωσης στην αδυσώπητη φύση της βορειοανατολικής Νιγηρίας από τη σπουδαιότερη εν ζωή συγγραφέα του αιώνα.